

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА (фахова профілізація «Оркестрові струнні інструменти»)

Спеціальність		025 Музичне мистецтво
Галузь знань		02 Культура і мистецтво
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-наукова програма		Оркестрова майстерність
Курс		1
Семестр		1
Обсяг дисципліни (години / ECTS)		120 годин/4 ECTS
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Удовиченко Микола Миколайовичч
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Доктор мистецтва, доцент
	Посада	Доцент
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/orchestral-string-instruments/Udovichenko.pdf mykola.udovychenko@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна спрямована на опанування музично-теоретичних, культурно-історичних знань з музичного мистецтва, розуміння основних етапів історичного розвитку струнно-смичкових інструментів та особливостей формування національних виконавських шкіл; оволодіння знаннями щодо особливостей музичних стилів різних епох; термінологічною системою, що склалася у мистецтвознавстві та музичній естетиці. Вивчення дисципліни передбачає обізнаність здобувачів у особливостях розвитку сучасного виконавського мистецтва, рисах виконавського стилю його зарубіжних і вітчизняних представників; орієнтування у творчому доробку композиторів різних епох, написаних для струнних

	інструментів.
Мета дисципліни	Метою є формування системи знань з історії та теорії смичкового виконавства, необхідних для самостійної професійної діяльності в якості педагогів, артистів оркестру та ансамблю, підготовка висококваліфікованих фахівців з розвиненим художнім кругозором.
Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>ПРН6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>ПРН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.</p> <p>ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання в практичній діяльності</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Історичний аспект еволюції струнно-смичкових інструментів.</p> <p><i>Тема 2.</i> Поняття виконавської школи, передумови і</p>

	<p>основні етапи її формування.</p> <p><i>Тема 3.</i> Формування і розвиток італійської виконавської школи.</p> <p><i>Тема 4.</i> Формування і розвиток французької і бельгійської виконавських шкіл.</p> <p><i>Тема 5.</i> Формування і розвиток німецької та австрійської виконавських шкіл..</p> <p><i>Тема 6.</i> Формування і розвиток виконавських шкіл Чехії та Польщі і найбільш відомі їх представники.</p> <p><i>Тема 7.</i> Формування і розвиток виконавських шкіл Румунії і Угорщини.</p> <p><i>Тема 8.</i> Американська виконавська школа та найбільш відомі її представники.</p> <p><i>Тема 9.</i> Формування і розвиток української виконавської школи. Славетні виконавці українського походження. Стан сучасного виконавства на струнно-смичкових інструментах в Україні.</p> <p><i>Тема 10.</i> Найбільш значущі твори струнно-смичкового репертуару та їх вплив на розвиток виконавства.</p> <p><i>Тема 11.</i> Конкурси та їх вплив на розвиток і стан сучасного виконавства. Основні ознаки і принципи класифікації конкурсів. Передумови становлення і розвитку конкурсних змагань. Специфіка конкурсних виступів. Огляд основних сучасних міжнародних конкурсів серед виконавців на струнно-смичкових інструментах. Майстер-класи.</p> <p><i>Тема 12.</i> Сучасні системи музичної освіти та їх вплив на стан виконавства.</p> <p><i>Тема 13.</i> Огляд наукових і літературних джерел з історії струнно-смичкового виконавства.</p> <p><i>Тема 14.</i> Інтернет і медійний простір та актуальні тенденції і напрямки розвитку сучасного виконавства.</p>
Види занять	Лекційні, семінарські заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання: словесний метод (лекція, дискусія на семінарських заняттях), обговорення запропонованих тем на семінарських заняттях; робота з науковими джерелами, нотними прикладами, відеозаписами, навчально-методичною літературою (конспектування, тезування з метою підготовки до семінарських занять, поглиблення знань, набутих на лекційних та семінарських заняттях); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційними); самостійна робота (аналіз нотних прикладів, підготовка аналітичних повідомлень, конспектування, тезування наукових джерел і навчально-методичної літератури з метою поглиблення знань, набутих на лекційних заняттях та подальшої підготовки до семінарських занять).
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до <u>Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</u>
	Поточний контроль (max 60 балів):

	<p>Передбачає усну доповідь на матеріалі самостійно підготованого письмового реферату за наданою темою (усне, письмове на семінарських заняттях).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): Екзамен передбачає усну відповідь на 2 питання (за екзаменаційним білетом).</p>
	<p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: листування через e-mail, посилання на google-диск та YouTube канал, відео зустрічі на платформах Zoom та Google-Meet.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено <u>Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти</u>.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної добросердності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Волошук Ю. І. Спецкурс «Українське скрипкове мистецтво» : навч.-метод. посіб. ; Ін-т культури і мистецтв Прикарпат. ун-ту ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ : Гостинець, 2002. 82 с. 2. Коденко І. І. Історичне виконавство як тенденція музичного мистецтва останньої третини ХХ – початку ХXI століття : дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2021. 219 с. 3. Кучеренко С. І. Шляхи становлення та розвитку української скрипкової школи : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків : ХНУМ ім. І. П. Котляревського. 2018. 17 с. 4. Павлій Г. Духовний тезаурус музиканта. Львів : Каменяр, 2015. 291 с. 5. Сумарокова В. Г. Виконавська школа як об'єкт дослідження : до визначення поняття. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2004, Вип. 40, книга 10. С. 180–190. 6. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Друга редакція. Харків : Видавець Олександр Савчук, 2018. 512 с.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія виконавського мистецтва», затвердженої науково-методичною радою

Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «26» серпня 2024 р., протокол №1.